Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

15. juuli 2021 *

Eelotsusetaotlus – Õigusalane koostöö tsiviilasjades – Kohtualluvus ning kohtuotsuste täitmine tsiviil- ja kaubandusasjades – Määrus (EL) nr 1215/2012 – Artikli 7 punkt 2 – Kohtualluvus lepinguvälise kahju korral – Kahju tekkimise paik – ELTL artikliga 101 ja Euroopa Majanduspiirkonna lepingu artikliga 53 vastuolus olevaks tunnistatud kokkulepe – Rahvusvahelise ja territoriaalse kohtualluvuse kindlakstegemine – Kohtualluvuse koondumine ühte spetsialiseerunud kohtusse

Kohtuasjas C-30/20,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Juzgado de lo Mercantil nº 2 de Madridi (Madridi kaubanduskohus nr 2, Hispaania) 23. detsembri 2019. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 22. jaanuaril 2020, menetluses

RH

versus

AB Volvo,

Volvo Group Trucks Central Europe GmbH,

Volvo Lastvagnar AB,

Volvo Group España SA,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president J.-C. Bonichot, kohtunikud L. Bay Larsen, C. Toader, M. Safjan (ettekandja) ja N. Jääskinen,

kohtujurist: J. Richard de la Tour,

kohtusekretär: A. Calot Escobar,

arvestades kirjalikku menetlust,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

arvestades seisukohti, mille esitasid:

– AB Volvo, Volvo Group Trucks Central Europe GmbH, Volvo Lastvagnar AB ja Volvo Group España SA, esindajad: *abogados* R. Murillo Tapia ja N. Gómez Bernardo,

– Hispaania valitsus, esindajad: S. Centeno Huerta ja J. Rodríguez de la Rúa Puig,

– Prantsuse valitsus, esindajad: A.-L. Desjonquères, N. Vincent ja A. Daniel,

– Madalmaade valitsus, esindajad: M. Bulterman ja J. Langer,

– Euroopa Komisjon, esindajad: M. Heller ja C. Urraca Caviedes,

olles 22. aprilli 2021. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus käsitleb Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (ELT 2012, L 351, lk 1) artikli 7 punkti 2 tõlgendamist.

2 Taotlus on esitatud RH ning AB Volvo, Volvo Group Trucks Central Europe GmbH, Volvo Lastvagnar AB ja Volvo Group España SA vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab sellise kahju hüvitamist, mida RH kandis põhikohtuasja kostjateks olevate äriühingute – kellele Euroopa Komisjon oli määranud ELTL artikli 101 ja 2. mai 1992. aasta Euroopa Majanduspiirkonna lepingu (EÜT 1994, L 1, lk 3; ELT eriväljaanne 11/52, lk 3; edaspidi „EMP leping“) artikli 53 alusel karistuse – konkurentsivastase tegevuse tõttu.

Õiguslik raamistik

3 Määruse nr 1215/2012 põhjendused 15, 16 ja 34 on sõnastatud järgmiselt:

„(15) Kohtualluvuse eeskirjad peaksid olema hästi prognoositavad ning lähtuma põhimõttest, et tavaliselt on kohtualluvus seotud kostja alalise elukohaga. Seepärast peaks alati olema tagatud kohtualluvus kostja elukoha alusel, välja arvatud teatavatel täpselt määratletud juhtudel, kui vaidluse sisu või poolte autonoomia eeldab teistsugust seost. Selleks et ühiseeskirjad oleksid läbipaistvamad ja et vältida vastuolulist kohtualluvust, peab juriidilise isiku alaline asukoht olema autonoomselt kindlaks määratud.

(16) Lisaks kostja alalisele elukohale peaks kohtualluvuse määramisel olema ka muid aluseid, mis toetuksid tihedale seosele kohtu ja menetluse vahel või aitaksid kaasa tõrgeteta õigusemõistmisele. Tihe seos peaks tagama õiguskindluse ja hoidma ära võimaluse, et kostja vastu esitatakse hagi liikmesriigi kohtusse, mida ta ei saanud mõistlikult ette näha. See on oluline eelkõige lepinguväliste võlasuhete puhul, mis tulenevad eraelu puutumatuse ja isikuõiguste rikkumisest, sealhulgas laimust.

[…]

(34) Tuleks tagada [27. septembri] 1968. aasta […] konventsiooni [kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 1972, L 299, lk 32)], [nõukogu 22. detsembri 2000. aasta] määruse (EÜ) nr 44/2001 [kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 2001, L 12, lk 1; ELT eriväljaanne 19/04, lk 42)] ja käesoleva määruse vaheline järjepidevus ning selleks tuleks ette näha üleminekusätted. Järjepidevust on vaja ka Euroopa Liidu Kohtu tõlgendustes 1968. aasta […] konventsiooni ja seda asendavate määruste kohta.“

4 Määruse nr 1215/2012 II peatükk „Kohtualluvus“ sisaldab muu hulgas 1. jagu „Üldsätted“ ja 2. jagu „Valikuline kohtualluvus“. Määruse artikli 4 lõige 1, mis paikneb nimetatud 1. jaos, sätestab:

„Käesoleva määruse kohaselt esitatakse hagi isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, selle liikmesriigi kohtutesse sõltumata nende kodakondsusest.“

5 Määruse samasse 1. jakku kuuluva artikli 5 lõige 1 näeb ette:

„Isikute vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib hagi esitada teise liikmesriigi kohtusse üksnes käesoleva peatüki 2.–7. jaos sätestatud korras.“

6 Määruse nr 1215/2012 artikkel 7, mis asub selle määruse II peatüki 2. jaos, on sõnastatud järgmiselt:

„Isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi teises liikmesriigis:

1) a) lepinguid puudutavates asjades selle paiga kohtusse, kus tuli täita asjaomane kohustus;

[…]

2) lepinguvälise kahju puhul selle paiga kohtusse, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda;

[…]“.

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

7 Ettevõtja RH asub Cordobas (Hispaania), kus ta aastatel 2004–2009 ostis Volvo Group España edasimüüjalt viis veoautot. Esimene veoautodest liisiti, enne kui RH selle 2008. aastal välja ostis.

8 Komisjon tegi 19. juulil 2016 otsuse C(2016) 4673 (final), milles käsitletakse [ELTL] artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 kohast menetlust (juhtum AT.39824 – veokid) (ELT 2017, C 108, lk 6; edaspidi „19. juuli 2016. aasta otsus“).

9 Selle otsusega tuvastas komisjon keelatud kokkuleppe olemasolu 15 rahvusvahelise veokitootja, sh Volvo, Volvo Group Trucks Central Europe'i ja Volvo Lastvagnari vahel kahe tootekategooria osas, milleks on veokid registrimassiga 6–16 tonni ja veokid registrimassiga üle 16 tonni nii furgoon- kui ka sadulveokitena.

10 Komisjon leidis, et ELTL artikli 101 rikkumine hõlmas kogu Euroopa Majanduspiirkonda (EMP) ja kestis 17. jaanuarist 1997 kuni 18. jaanuarini 2011. Seetõttu määras komisjon trahvid kõikidele rikkumises osalenud üksustele, tehes erandi vaid ühele ettevõtjale, kes leebema kohtlemise menetluse tulemusena vabastati trahvist.

11 RH esitas Volvo (Göteborg, Rootsi), Volvo Group Trucks Central Europe'i (Ismaning, Saksamaa), Volvo Lastvagnar'i (Göteborg) ja Volvo Group España (Madrid, Hispaania) vastu kahju hüvitamise hagi, mille põhjenduseks ta väidab, et ta kandis eespool nimetatud viite sõidukit omandades kahju, tasudes salajastest kokkulepetest, mille eest komisjon karistused määras, tulenevat lisakulu.

12 Kuigi RH omandas sõidukid Cordobas ning tema asukoht on selles linnas, esitas ta hagi Juzgado de lo Mercantil nº 2 de Madridile (Madridi kaubanduskohus nr 2, Hispaania). Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab, et põhikohtuasja kostjad ei ole seadnud kahtluse alla tema territoriaalset pädevust, mistõttu tuleb riigisisese õiguse kohaselt lugeda, et nad on teinud vaikiva valiku kohtualluvuse kohta selles kohtus.

13 Kostjad esitasid siiski vastuväite rahvusvahelise kohtualluvuse puudumise kohta, leides, et määruse nr 1215/2012 artikli 7 punktis 2 nimetatud „paik, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda", on kahju põhjustanud sündmuse toimumise paik, käesoleval juhul koht, kus veokite kartellikokkulepe sõlmiti, mitte põhikohtuasja hageja asukoht. Kuna kartell sõlmiti teistes Euroopa Liidu liikmesriikides, leiavad kostjad, et hagi ei allu Hispaania kohtutele.

14 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul on tõsiseid kahtlusi selles, kuidas tuleb tõlgendada määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2.

15 Sellega seoses märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus, et 21. mai 2015. aasta kohtuotsuse CDC Hydrogen Peroxide (C-352/13, EU:C:2015:335, punkt 56) kohaselt hagi puhul, milles on esitatud nõue erinevates liikmesriikides asuvate kostjate vastu kahju hüvitamiseks tulenevalt komisjoni tuvastatud ELTL artikli 101 ja EMP lepingu artikli 53 ühest ja vältavast rikkumisest, mis pandi kostjate osalusel toime eri kohtades ja eri aegadel mitmes liikmesriigis, loetakse kahjustav sündmus iga väidetava kannatanu suhtes toimunuks eraldi ja sellest tulenevalt võib igaüks neist esitada hagi selle paiga kohtule, mille tööpiirkonnas sõlmiti lõplikult kartellikokkulepe või kokkulepe, mida saab iseenesest pidada väidetava kahju tekitanud sündmuseks, või selle paiga kohtule, mille tööpiirkonnas on hageja enda asukoht.

16 RH asukohta arvestades oleks seega võimalik esitada hagi põhikohtuasja kostjate vastu Hispaania territooriumil.

17 Edasi, puudutavalt konkreetselt veokite kohta sõlmitud keelatud kokkulepet, mille eest määras komisjon karistuse oma 19. juuli 2016. aasta otsuses, märgib eelotsusetaotluse esitanud kohus samuti, et Euroopa Kohus on 29. juuli 2019. aasta kohtuotsuses Tibor-Trans (C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 33) kinnitanud, et kui turg, mida konkurentsivastane tegevus kahjustab, asub liikmesriigis, mille territooriumil kahju väidetavalt tekkis, tuleb järeldada, et kahju tekkimise paik määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 kohaldamise seisukohast asub selles liikmesriigis.

18 Eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtleb siiski, kas käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis esitatud kohtupraktika puudutab selle liikmesriigi kohtute rahvusvahelist kohtualluvust, kus kahju tekkis, või määratakse lisaks otseselt kindlaks ka selle liikmesriigi sisene territoriaalne

kohtualluvus. Teisisõnu on vaja kindlaks teha, kas määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkt 2 kujutab endast normi, mis puudutab rangelt rahvusvahelist kohtualluvust, või on tegemist topelt- või seganormiga, mis toimib samuti riigisisese territoriaalse kohtualluvuse normina.

19 Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul ei võimalda riigisisene kohtupraktika ega liidu kohtupraktika seda kahtlust hajutada.

20 Selles olukorras otsustas Juzgado de lo Mercantil nº 2 de Madrid (Madridi kaubanduskohus nr 2) menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas määruse nr 1215/2012 artikli 7 lõiget 2, milles on sätestatud, et isiku vastu, kelle alaline elukoht on liikmesriigis, võib esitada hagi teises liikmesriigis „lepinguvälise kahju puhul selle paiga kohtusse, kus kahju tekitanud juhtum on toimunud või võib toimuda“, tuleb tõlgendada nii, et selles on nähtud ette üksnes selle liikmesriigi kohtute rahvusvaheline kohtualluvus, kus see koht asub, mistõttu selles liikmesriigis territoriaalselt pädeva kohtu kindlaks määramiseks lähtutakse riigisisestest menetlusnormidest, või tuleb seda tõlgendada segatüüpi normina, mis määrab seega otseselt kindlaks nii rahvusvahelise kohtualluvuse kui ka riigisisese territoriaalse kohtualluvuse, ilma et oleks vaja lähtuda riigisisestest õigusnormidest?“

Vastuvõetavus

21 Põhikohtuasja kostjad palusid tunnistada eelotsusetaotlus vastuvõetamatuks sel põhjusel, et vastus eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusele on selge.

22 Siiski on kohane viidata, et Euroopa Kohtu väljakujunenud praktika kohaselt eeldatakse, et liidu õiguse tõlgendamist puudutavad küsimused, mis liikmesriigi kohus on esitanud õiguslikus ja faktilises raamistikus, mille ta on määratlenud omal vastutusel ja mille paikapidavuse kontrollimine ei ole Euroopa Kohtu ülesanne, on kohtuasja lahendamisel asjakohased. Euroopa Kohus võib liikmesriigi kohtu esitatud eelotsusetaotlusele vastamast keelduda vaid siis, kui on ilmne, et taotletav liidu õiguse tõlgendus ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasja tegelike asjaolude või esemega, kui probleem on hüpoteetiline või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi ja õiguslikke asjaolusid, et anda tarvilik vastus talle esitatud küsimustele (9. juuli 2020. aasta kohtuotsus Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, punkt 19).

23 Ka peab eelotsusetaotlus selleks, et see oleks vastuvõetav, sisaldama lisaks eelotsuse küsimuste tekstile ka teavet, mida nõutakse Euroopa Kohtu kodukorra artikli 94 punktides a–c, st sisuliselt põhikohtuasja faktilist ja õiguslikku raamistikku ning kas või minimaalselt selgitust nende liidu õigusnormide valiku põhjuste kohta, mille tõlgendamist liikmesriigi kohus taotleb, samuti selle kohta, millist seost ta nende õigusnormide ja põhikohtuasjas kohaldatavate riigisiseste õigusnormide vahel näeb (16. märtsi 2021. aasta kohtumäärus DS (hobuste kabjahooldus) (C-557/20, ei avaldata, EU:C:2021:204), punkt 21 ja seal viidatud kohtupraktika).

24 Seega asjaolu – isegi kui see oleks tõendatud –, et vastus eelotsusetaotluse esitanud kohtu küsimusele on selge, ei mõjuta mingil juhul eelotsusetaotluse vastuvõetavust.

25 Käesoleval juhul tõi eelotsusetaotluse esitanud kohus täpselt välja põhjuse, miks põhikohtuasja faktilises ja õiguslikus kontekstis, arvestades ühelt poolt Euroopa Kohtu ja teiselt poolt Tribunal Supremo (Hispaania kõrgeim kohus) kohtupraktikat, on oluline, et Euroopa Kohus täpsustaks määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 ulatust.

26 Seega tuleb eelotsuse küsimus tunnistada vastuvõetavaks.

Eelotsuse küsimuse analüüs

27 Oma küsimusega soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus sisuliselt teada, kas määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et turul, mida mõjutasid kaupade hindade kindlaksmääramist ja tõstmist käsitlevad salajased kokkulepped, allub hagi, milles nõutakse ELTL artikliga 101 vastuolus olevate kokkulepetega põhjustatud kahju hüvitamist, kahju tekkimise paiga alusel rahvusvahelise ja territoriaalse kohtualluvuse järgi kohtule, kelle tööpiirkonnas väidetavalt kahjustatud ettevõtja ostis nendest kokkulepetest mõjutatud kaupu, või kui see ettevõtja sooritas oste erinevates kohtades, siis kohtule, kelle tööpiirkonnas on selle ettevõtja asukoht.

28 Alustuseks tuleb meenutada, et kuna määrusega nr 1215/2012 tunnistati kehtetuks ja asendati määrus nr 44/2001, mis omakorda asendas 27. septembri 1968. aasta konventsiooni kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades, mida on muudetud hilisemate konventsioonidega uute liikmesriikide ühinemise kohta selle konventsiooniga, siis kehtib viimastena nimetatud õigusinstrumentide sätetele Euroopa Kohtu antud tõlgendus ka määruse nr 1215/2012 suhtes, kui neid sätteid võib pidada „samaväärseteks“ (vt 29. juuli 2019. aasta kohtuotsus Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 23 ja seal viidatud kohtupraktika).

29 Nii on see ühelt poolt määruse nr 44/2001 artikli 5 punkti 3 ja teiselt poolt määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 puhul, mille kohta on Euroopa Kohus korduvalt otsustanud, et mõiste „paik, kus kahjustav sündmus on toimunud“ hõlmab nii kahju tekkimise paika kui ka kahju põhjustanud sündmuse paika, mistõttu kostja vastu võib hageja valikul hagi esitada neist ühe või teise paiga kohtule (vt selle kohta 29. juuli 2019. aasta kohtuotsus Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).

30 Eelotsusetaotlusest nähtub, et käesoleval juhul soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus kindlaks teha kahju tekkimise paiga.

31 19. juuli 2016. aasta otsusest nähtub, et väidetava kahju põhjustanud ELTL artikli 101 tuvastatud rikkumine hõlmas kogu EMP turgu ja tõi seega kaasa konkurentsimoonutuse sellel turul. Sellistel asjaoludel tuleb järeldada, et määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 kohaldamise seisukohast on paigaks, kus kahju tekkis, kõnealune turg, mille osaks on Hispaania (vt analoogia alusel 29. juuli 2019. aasta kohtuotsus Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punktid 32 ja 33).

32 Sel viisil kahju tekkimise paiga kindlaksmääramine vastab ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määruse (EÜ) nr 864/2007 lepinguväliste võlasuhete suhtes kohaldatava õiguse kohta (Rooma II) (ELT 2007, L 199, lk 40) põhjenduses 7 ette nähtud kooskõla nõudele, kuna vastavalt selle määruse artikli 6 lõike 3 punktile a kohaldatakse konkurentsi piirava tegevuse tulemusena tekkiva lepinguvälise võlasuhte suhtes selle riigi õigust, kus turgu mõjutatakse või tõenäoliselt mõjutatakse (29. juuli 2019. aasta kohtuotsus Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 35).

33 Mis puudutab küsimust, milline sel viisil kindlaks tehtud liikmesriigi kohus on pädev, siis määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 sõnastusest endast nähtub, et see säte annab otseselt ja vahetult nii rahvusvahelise kui ka territoriaalse kohtualluvuse selle paiga kohtule, kus kahju tekkis. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 46 märkis, kinnitab seda analüüsi eelkõige P. Jenard'i aruanne, mis puudutab 27. septembri 1968. aasta konventsiooni kohtualluvuse ja kohtuotsuste täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades (EÜT 1990, C 189, lk 122).

34 See tähendab, et liikmesriigid ei tohi kohaldada kohtualluvuse kindlaksmääramise kriteeriume, mis erinevad nimetatud artikli 7 punktis 2 sätestatutest. Siiski tuleb täpsustada, et selle kohtu tööpiirkonna piiritlemine, kus asub kahju tekkimise paik selle sätte tähenduses, kuulub põhimõtteliselt selle liikmesriigi organisatsioonilise pädevuse alla, kus see kohus asub.

35 Nagu rõhutasid põhikohtuasja kostjad, Hispaania ja Prantsuse valitsus ning komisjon, ei ole selle sättega vastuolus see, kui liikmesriik otsustab anda teatavat liiki kohtuvaidluste lahendamise üheleainsale kohtule, mis on ainsana pädev, olenemata sellest, millises paigas selles liikmesriigis kahju tekkis.

36 Euroopa Kohus on nimelt juba täpsustanud, et pädevuse koondumine ühte spetsialiseerunud kohtusse võib olla põhjendatud korrakohase õigusemõistmise huvides (vt selle kohta 18. detsembri 2014. aasta kohtuotsus Sanders ja Huber, C-400/13 ja C-408/13, EU:C:2014:2461, punkt 44).

37 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 128 märkis, võib määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 kontekstis konkurentsiõiguse normide rikkumise korral esitatavatele kahju hüvitamise hagidele kohaldatavate eeskirjade tehniline keerukus rääkida samuti kohtualluvuse koondumise kasuks.

38 Sellise spetsialiseerunud kohtu puudumisel peab kahju tekkimise paiga kindlakstegemine selleks, et määrata kindlaks kohus, mis on liikmesriikides pädev lahendama ELTL artikliga 101 vastuolus olevate salajaste kokkulepete tõttu esitatud kahju hüvitamise hagi, vastama kohtualluvuse eeskirjade läheduse ja etteaimatavuse ning korrakohase õigusemõistmise eesmärkidele, mida on meenutatud määruse nr 1215/2012 põhjendustes 15 ja 16 (vt selle kohta 29. juuli 2019. aasta kohtuotsus Tibor-Trans, C-451/18, EU:C:2019:635, punkt 34).

39 Euroopa Kohtu praktikast tuleneb, et kui tegemist on sellise kauba ostmisega, millel on pärast tootja manipulatsiooni madalam väärtus, siis allub hagi, millega taotletakse ostja tasutud lisakuludele vastava kahju hüvitamist, kauba soetamise paiga kohtule (vt selle kohta 9. juuli 2020. aasta kohtuotsus Verein für Konsumenteninformation, C-343/19, EU:C:2020:534, punktid 37 ja 40).

40 Seda lahendust tuleb kohaldada ka sellises kontekstis nagu põhikohtuasjas ja seda sõltumata sellest, kas kõnealune kaup osteti kostjatelt otse või vahendatult, omandiõiguse vahetu üleminekuga või liisingulepingu lõppedes. Siiski tuleb täpsustada, et see lahendus eeldab, et kahjustatud ostja ostis kaupu, mida kõnealused salajased kokkulepped mõjutasid, vaid ühe kohtu tööpiirkonnas. Vastasel juhul ei ole võimalik teha kindlaks ühtainsat paika, kus ostja kahju kannatas.

41 Sellega seoses tuleb meenutada, et sellise kahju hüvitamise hagi kontekstis, mis on tekitatud ELTL artikliga 101 vastuolus olevate kokkulepetega ja mis seisneb kunstlikult kõrge hinna tõttu makstud lisakuludes, on Euroopa Kohus otsustanud, et kahju tekkimise paik on tuvastatav vaid iga väidetava kannatanu puhul eraldi ja see on põhimõtteliselt tema asukoht (vt selle kohta 21. mai 2015. aasta kohtuotsus CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, punkt 52).

42 Mitmes kohas toimunud ostu korral vastab kohtualluvuse omistamine kahju kannatanud ettevõtja asukoha kohtule käesoleva kohtuotsuse punktis 38 nimetatud etteaimatavuse nõudele, kuna kostjatele, kes on kartelli liikmed, ei saa olla teadmata asjaolu, et asjaomaste kaupade ostjad asuvad turul, mida kooskõlastatud tegevus mõjutab. Lisaks vastab see kohtualluvuse omistamine läheduse eesmärgile ja kahju kannatanud ettevõtja asukoht pakub kõiki tagatisi võimaliku menetluse otstarbekaks korraldamiseks (vt selle kohta 21. mai 2015. aasta kohtuotsus CDC Hydrogen Peroxide, C-352/13, EU:C:2015:335, punkt 53).

43 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esitatud küsimusele vastata, et määruse nr 1215/2012 artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et turul, mida mõjutasid kaupade hindade kindlaksmääramist ja tõstmist puudutavad salajased kokkulepped, allub hagi, milles nõutakse ELTL artikliga 101 vastuolus olevate kokkulepetega põhjustatud kahju hüvitamist, kahju tekkimise paiga alusel rahvusvahelise ja territoriaalse kohtualluvuse järgi kohtule, kelle tööpiirkonnas väidetavalt kahjustatud ettevõtja ostis nendest kokkulepetest mõjutatud kaupu, või kui see ettevõtja sooritas oste erinevates kohtades, siis kohtule, kelle tööpiirkonnas on selle ettevõtja asukoht.

Kohtukulud

44 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus pooleli oleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse liikmesriigi kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määruse (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusasjades artikli 7 punkti 2 tuleb tõlgendada nii, et turul, mida mõjutasid kaupade hindade kindlaksmääramist ja tõstmist puudutavad salajased kokkulepped, allub hagi, milles nõutakse ELTL artikliga 101 vastuolus olevate kokkulepetega põhjustatud kahju hüvitamist, kahju tekkimise paiga alusel rahvusvahelise ja territoriaalse kohtualluvuse järgi kohtule, kelle tööpiirkonnas väidetavalt kahjustatud ettevõtja ostis nendest kokkulepetest mõjutatud kaupu, või kui see ettevõtja sooritas oste erinevates kohtades, siis kohtule, kelle tööpiirkonnas on selle ettevõtja asukoht.

Allkirjad